

Wens om het winterse noorden te ervaren

Door [Naomi Heidinga](#) / 20 juni 2018

Foto Luca Solari

In De Vesting laat de Peruaans Italiaanse fotograaf Luca Solari zien hoe hij het eiland Schiermonnikoog heeft ervaren. Het boek bestaat uit verschillende delen, te beginnen bij natuurbeelden van kust: duin, strand en zee met wolkenluchten. Ook zijn portretten te zien, evenals foto's van het dorp en het jaarlijkse biljarttoernooi – een belangrijk evenement op Schier. Zijn zwart-wit foto's zijn contrastrijk. Volgens Solari passen ze bij het seizoen waarin hij ze maakte: de winter. Over het boek: “Na het bekijken van het boek heb je niet zo zeer iets geleerd over Schiermonnikoog – niet over de natuur, mensen of de historie. Daar ging het me ook niet om – het is meer het overbrengen van een gevoel, mijn ervaring.”

Zijn eerste kennismaking met de Waddeneilanden heeft hij niet op Schier, maar op Texel. “Samen met mijn Nederlandse vrouw verbleef ik een aantal dagen op het eiland. Met Texel had ik echter geen klik. Het is niet echt een eiland, tenminste, niet voor het gevoel. Daarvoor lijkt het te veel op het vasteland. Je mag er bijvoorbeeld gewoon autorijden. Ook hoeft je niet lang te reizen om er te komen – de overtocht duurt maar even.”

Verbondenheid

Het jaar daarop gaat hij naar Schiermonnikoog. Daarmee voelt hij zich gelijk verbonden. “We waren er rond de jaarwisseling, in de winter. Ik maakte een wandeling naar het strand en toen wist ik het: hier wil ik terugkomen. Er heerst een bijzondere sfeer op het eiland, vooral in de winter. Die sfeer wilde ik verder onderzoeken, en ik wilde het echte noorden ervaren. Als Italiaan ben ik gewend naar het zuiden te reizen. Daarom wilde ik met mijn vrouw noordwaarts. En wel in de winter. Winter en het noorden – ze zijn voor mij onlosmakelijk verbonden.”

Foto Luca Solari

Jaarlijks gaat hij terug naar het eiland, om de winter te ervaren. Op het eiland kun je de invloed van de elementen extra goed merken. “De wind, de regen, me inpakken in lagen kleding om de kou te weerstaan: ik vond het heerlijk. Je voelt je als mens nietig ten opzichte van de kracht van de natuur.”

Ritme

“Ik had ook in een ander seizoen naar het eiland kunnen komen. Ben er weleens geweest in de lente. Maar dan voelt het anders. Er is meer kleur. Juist de winter leent

zich voor zwart-wit, daarom heb ik daarvoor gekozen. Het ritme van het eiland is ook anders. De toeristen brengen een bepaald ritme met zich mee. In de winter zijn ze er niet, dan zijn de eilanders op zichzelf aangewezen. Het eiland en de mensen komen 's winters tot rust. Ik gun het elk toeristenoord: een maand zonder toeristen. Om even op adem te komen, het gebied voor jezelf te hebben. De inwoners van Amsterdam of Venetië zouden het heerlijk vinden.”

Foto Luca Solari

Als buitenstaander is hij onder de indruk van hoe alles functioneert op het eiland. “Alles is goed geregeld. Samen met mijn vrouw woon ik in Zwitserland, het veiligste land op aarde, tenminste, dat wordt vaak gezegd. Schiermonnikoog doet wat mij betreft er nog een schepje bovenop. Ik kon mijn apparatuur en tas gewoon laten staan zonder dat er iets mee gebeurde.”

Biljarttoernooi

Goed georganiseerd is ook het biljarttoernooi, dat in de winter plaatsvindt. Een belangrijk evenement. “Op het eiland zijn tien biljartclubs.” Tijdens het toernooi ontmoet hij Tiny Dijkhuizen. Een dame op hoge leeftijd, die nog steeds biljart speelt. “We zaten naast elkaar en raakten aan de praat. Via Tiny ben ik in contact gekomen met andere eilanders.” Zo gaat hij van natuur over tot het fotograferen van het dorp en de eilanders. In eerste instantie staan ze niet in de rij om geportretteerd te worden. Tot ze bij het volgende bezoek de resultaten zien.

Foto Luca Solari

“Op een gegeven moment werd ik gevraagd om de vrouwenbiljartclub, waar Tiny lid van was, te fotograferen.” Van het een komt het ander. Na een aantal edities is Solari onofficieel de toernooifotograaf. “Voor mezelf voelde het bijna als een verplichting, ik wilde geen editie missen. De toernooirecteur heeft me in het begin een keer aangesproken. ‘We hoeven niet beroemd te worden’, zei hij. Het toernooi is juist iets van de eilanders, iets wat ze voor zichzelf willen houden.”

Jong en oud

Bijzonder aan het toernooi is dat jong en oud meedoet. “Ik kan me een wedstrijd herinneren waar ik bij was, van Tiny tegen een oudere heer. Beide ver op leeftijd. Ik had geen camera bij me, maar ben snel teruggegaan om ‘m te gaan halen.” Mooi vindt hij het feit dat je als biljarter bij het toernooi vooral tegen jezelf speelt. “Het gaat om het puntengemiddelde. Stel je hebt een gemiddelde van veertig punten en je speelt tegen iemand met een gemiddelde van vijftig. Haal je eerder de veertig punten dan dat de tegenstander de vijftig haalt, dan heb jij gewonnen. Ook al zou je tegenstander meer dan 40 punten hebben gehaald.”

Foto Luca Solari

Solari gaat elk jaar terug. Niet voor lange periodes. “Bij elkaar ben ik er misschien zo’n 90 dagen geweest.” Omdat hij telkens terugkomt, in dezelfde periode, leert men hem kennen. Zo groeit het vertrouwen. “Ik twijfelde weleens of ik terug moest gaan. Weer naar dezelfde plek, moest ik niet iets anders ontdekken? Maar bij de eerste ontmoeting na het verlaten van de boot was die twijfel weg.”

Culturele Hoofdstad

Tiny vraagt hem zijn werk te exposeren. Dat doet ze niet direct, maar via een omweg. Dan begint gaandeweg het idee voor een boek te komen. Foto’s genoeg. Wanneer Leeuwarden benoemd wordt tot Culturele Hoofdstad wordt Schiermonnikoog gevraagd of het mee wil doen. Dat wil het eiland wel. Solari wordt voorgedragen om namens het eiland deel te nemen. “Een enorme eer. En een mooie aanleiding om het boek te realiseren.”

De foto’s in het boek zijn gemaakt in de periode 2009-2015. Het voorwoord is van Eric Bos, de teksten in het boek zijn geschreven door Matthijs Deen – auteur van het boek ‘De Wadden, Een geschiedenis’. Over de samenwerking: “Ik heb hem volledig vrijgelaten. Zijn teksten zijn gebaseerd op de foto’s in het boek.” De Vesting, Schiermonnikoog is [hier](http://lucasolari.ch/) te bestellen. Meer informatie: <http://lucasolari.ch/>